

DOI: 10.26693/jmbs04.03.081

УДК 796. 062.4:355.237.3

Романчук С.¹, Добровольський В.², Мельник В.³

ЗМІСТ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З ВРАХУВАННЯМ ЗАВДАНЬ У ОПЕРАЦІЯХ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

¹Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Львів, Україна²Військовий інститут Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Україна³Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського, Україна

asv-fpis@ukr.net

Ведення підрозділами Збройних Сил України бойових дій стимулює до вивчення та вдосконалення змісту фізичної підготовки щодо підвищення рівня фізичних якостей та прикладних навичок для ефективного виконання бойових завдань. Проблема якості підготовки військовослужбовців до військово-професійної діяльності, а особливо до ведення бойових дій в сучасних умовах, завжди була актуальною, а сьогодні набула особливої значущості. Актуальним залишається питання визначення фізичних якостей та військово-прикладних навичок, які найчастіше застосовуються в різних видах бойових дій (завдань).

Метою дослідження стало визначення змісту фізичної підготовки військовослужбовців з врахуванням вимог видів бойових дій та бойових завдань, які виконують підрозділи в операціях об'єднаних сил. *Методи дослідження*: теоретичний аналіз та узагальнення; педагогічне спостереження; методи математичної статистики. Педагогічне спостереження (анкетування) було організовано з використанням власної розробленої анкети, яка складалася з 24 питань, що характеризували фізичні якості та прикладні навички необхідні при різних видах бою. Анкету було оцінено 22 експертами (фахівці фізичної підготовки та спорту). Коефіцієнт конкордації дорівнює 0,89. До дослідження були залучені 35 курсантів Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, які брали участь в операціях об'єднаних сил.

При проведенні аналізу отриманих результатів анкетування було встановлено, що основними видами бойових завдань (дій), до яких були залучені респонденти, були: наступ (22,8% опитуваних), засідка (14,2%), оборона (45,7%), марш (71,4%), чергування на блок постах та охорона таборів, об'єктів (40%), ведення розвідки, пошук, спостереження тощо (8,5%), вихід з оточення (20%), забезпечення бойових дій, розвантаження боєприпасів, ремонт техніки, інженерне обладнання місць розташування тощо (14,2%). Опитуваними було здійс-

нено відносний розподіл використання більшою чи меншою мірою різних фізичних якостей та військово-прикладних рухових навичок під час виконання бойових завдань за показниками «особисті відчуття» та «дії підлеглих».

Висновки. Проведений аналіз питомої ваги загальних фізичних якостей та військово-прикладних рухових навичок у структурі сучасних вимог до ведення різних видів бойових дій та виконання бойових завдань дав можливість уніфікувати спрямованість основних напрямів практичної підготовки всіх категорій військовослужбовців.

Ключові слова: загальновійськовий бій, бойова підготовка, фізична підготовка, військовослужбовці.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано згідно зведеного плану науково-дослідної роботи на 2016–2020 рр. Міністерства оборони України в межах теми "Розробка теоретично-методичних засад функціонування системи фізичної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України". Шифр "НФП-2020".

Вступ. Відмінними рисами боїв на Сході України, з одного боку, є рішучість і швидкоплинність бойових дій, високі темпи, різкі і часті зміни обстановки, застосування високоточних засобів ураження [1, 3, 8], а з іншого – переважне ведення бойових дій в особливих умовах (у містах і населених пунктах), обмеження застосування засобів вогневого ураження супротивника (високоточної зброї, авіації), прозорість лінії фронту і самої зони бойових дій, ведення бойових дій в умовах "партизанської війни".

Із підвищенням складності зразків озброєння та військової техніки, збільшенням різноманітності та динамізму військових дій значно підвищуються вимоги до фізичних, психічних та інших якостей військовослужбовців, на вдосконалення яких має бути спрямований увесь процес фізичної підготовки [2].

Попри постійну технічну модернізацію Збройних Сил, у дослідженнях багатьох авторів відзначається, що сучасні бойові пов'язані зі значними фізичними навантаженнями. Це ж підтверджують автори, які доводять, що бойова діяльність багатьох військових фахівців і в сучасних умовах має риси значної фізичної праці, що пов'язана з великими, а, в окремих випадках, і з максимальними фізичними навантаженнями [7].

Результати широких досліджень з виявлення вимог сучасного бою в операціях об'єднаних сил (ООС), що висуваються до фізичної підготовленості військовослужбовців, дозволили встановити, що найвищі вимоги висуваються до рівня розвитку загальної та швидко-силової витривалості, міри сформованості військово-прикладних рухових навичок тощо [1].

Вивчення характеру фізичних навантажень, які виконуються військовослужбовцями, у процесі навчально-бойової діяльності показало, що в основному переважають фізичні вправи значного та помірного навантаження, спрямовані на розвиток загальної витривалості, недостатня увага при цьому приділяється розвитку спеціальних фізичних якостей і формуванню військово-прикладних рухових навичок [4, 9].

Одним із ефективних шляхів вирішення цієї проблеми є застосування фізичних вправ і військово-прикладних видів спорту, що дозволяють створювати максимальні фізичні та психічні навантаження на людину. Проблема підвищення боєздатності військовослужбовців різних родів військ засобами фізичної підготовки є предметом пильної уваги багатьох досліджень [5, 10].

Спеціальну спрямованість фізичної підготовки у системі військово-професійної діяльності вивчали С. В. Романчук, В. В. Паєвський. Вони поділили завдання з фізичної підготовки за двома групами військових спеціальностей, за якими навчаються у військово-навчальних закладах, а саме: спеціальності із вираженим руховим компонентом (прямий взаємозв'язок фізичної підготовленості з ефективністю майбутньої професійної діяльності); спеціальності, що готують фахівців з невираженим руховим компонентом у структурі майбутньої професійної діяльності [7, 9].

О. М. Ольховий виділив військові спеціальності курсантів у кваліфікаційні групи, що поєднані між собою за вимогами до фізичної підготовленості фахівців, а саме [6]: загальновійськові спеціальності; танкові, автомобільні, артилерійські спеціальності; військово-інженерні спеціальності; військові частини безпосереднього підпорядкування.

С. В. Романчук вивчали особливості формування спеціальної фізичної підготовки у збройних си-

лах провідних держав НАТО. У роботі визначено, що у провідних державах розробляються концепції фізичної готовності, спрямовані на завчасний розвиток в особового складу фізичних і психологічних якостей та військово-прикладних навичок, які забезпечують виконання бойових завдань у різноманітних, у тому числі й екстремальних, умовах [10].

А. М. Одерів визначив таку етапність і зміст фізичної підготовки курсантів, які навчаються за спеціальністю «Управління діями механізованих підрозділів»: адаптація до умов військово-професійного навчання (ПВПП); початкове військово-навчання (I–II курс); розвиток професійних навичок і вмій (III курс); закріплення професійних навичок і вмій (IV курс); удосконалення професійних навичок і вмій (V курс) [5].

М. В. Кузнецов визначив два основні етапи: формування загальної фізичної та спеціальної фізичної підготовленості військовослужбовців розвідувальних підрозділів [3].

Будь-яка людська діяльність відбувається завдяки узгодженому, взаємопов'язаному та взаємообумовленому функціонуванню всіх систем організму людини (нервової, серцево-судинної, дихальної, кістково-м'язової та видільної), а в результаті зводиться до м'язового руху. Сутність участі в діяльності тих чи інших систем організму залежить від змісту діяльності, її напруженості й умов протікання [2]. Бойова діяльність військовослужбовців збройних сил характеризується низкою факторів, що належать до екстремальних і визначають підвищені вимоги до усіх систем [9].

Таким чином, коли визначені вимоги бойової діяльності за фізичними та психічними навантаженнями, режимом рухової активності, а також за умовами протікання, бойова діяльність військовослужбовців різних військових спеціальностей є різною. Це суттєво позначається й на вимогах, що висуваються до фізичного стану та психіки військовослужбовців.

Проблема якісної підготовки військовослужбовців до військово-професійної діяльності, а особливо до ведення бойових дій в умовах сучасного бою, завжди була актуальною, а сьогодні набула особливої значущості. Актуальним залишається питання визначення фізичних якостей та військово-прикладних навичок, які найчастіше застосовуються в різних видах бойових дій (завдань).

У зв'язку з цим, **мета даного дослідження** полягала у визначенні змісту фізичної підготовки військовослужбовців з врахуванням вимог видів бойових дій та бойових завдань, які виконують підрозділи в ООС.

Методи та організація дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення (для вивчення

результатів наукових досліджень вчених щодо піднятої проблеми); педагогічне спостереження (анкетування); методи математичної статистики (для обробки експериментальних даних та оцінювання достовірності).

Вивчення літературних джерел здійснювали з метою ознайомлення з фактами, що характеризують сучасний стан досліджуваної проблеми. Пошук наукової інформації за проблемою дослідження включав кілька етапів: збір загальної інформації за проблемою дослідження; систематизацію та використання знайдених першоджерел для подальшого вивчення проблеми; пошук наукових досліджень, ознайомлення з ними і виявлення посилань на оригінальну літературу; систематичний пошук і ознайомлення з публікаціями за проблемою дослідження, вивчення оригіналів наукових робіт.

Педагогічне спостереження (анкетування). Було організовано власно розробленою анкету, яка складалася з 24 питань, що характеризували фізичні якості та прикладні навички необхідні при різних видах бою. Анкету було оцінено 22 експертами (фахівці фізичної підготовки та спорту). Коефіцієнт конкордації дорівнює 0,89. До дослідження були залучені 35 курсантів Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Перта Сагайдачного, які приймали участь в ООС.

Достовірність відмінностей між показниками вибірок перевірялась за допомогою критерію Стюдента, і вважались статистично значущою при $p \leq 0,05$. Обчислення результатів дослідження було проведено з використанням програми Microsoft Office Excel.

Результати дослідження. В результаті проведення аналізу отриманих результатів анкетування було встановлено, що основними видами бойових завдань (дій), до яких були залучені респонденти, були: наступ (22,8% опитуваних), засідка (14,2%), оборона (45,7%), марш (71,4%), чергування на блок постах та охорона таборів, об'єктів (40%), ведення розвідки, пошук, спостереження тощо (8,5%), вихід з оточення (20%), забезпечення бойових дій, розвантаження боєприпасів, ремонт техніки, інженерне обладнання місць розташування тощо (14,2%). Таким чином, стає зрозумілим, що ведення оборонного бою, здійснення маршів, несення служби на блок постах були найбільш розповсюдженими бойовими діями та завданнями, які виконували опитувані офіцери.

Респонденти у своїх відповідях звернули увагу на специфічність кожного з виду бойових дій відносно пріоритетності розвитку загальних та спеціальних фізичних якостей, сформованості військово-прикладних рухових навичок, ступеня фізичного та психічного навантаження. Опитуваними було здійснено, за показниками «особисті відчуття» та «дії підлеглих», відносний розподіл використання у більший чи менший ступені різних фізичних якостей та військово-прикладних рухових навичок під час виконання бойових завдань.

Обробка отриманих результатів дала можливість виявити певні залежності використання фізичних якостей та навичок у тих чи інших видах бойових дій (завдань), що подано у **таблиці 1**.

Обговорення результатів. Безперечно, незначна кількість опитуваних, які приймали участь у

Таблиця 1 – Порівняльна таблиця використання загальних фізичних якостей та військово-прикладних навичок під час ведення різних видів бойових дій (завдань)

Види бойових дій (завдань)	Кількість опитуваних	Фізичні якості, %					Військово-прикладні навички, %				
		сила	витри- валість	бист- рота	сприт- ність	гнуч- кість	рукопа- шний бій	подолан- ня водних перешкод	марш- кидки у пішому порядку	подолання перешкод, загороджень, завалів	пересу- вання на техніці
Наступ	8	15,6	36,3	25,6	12,5	10	2,9	0	37,1	20	40
Засідка	5	8	35	13	15	29	12,5	2,5	17,5	42,5	25
Забезпечен- ня бойових дій	5	50	29	10	5	6	0	13,3	6,7	38,3	41,7
Оборона	16	19,4	29,4	24,4	18,8	8,1	3,1	0	1,9	39,7	46,6
Марш	25	14,2	51,6	11	12,4	10,8	0,2	1,5	7,3	14,4	76,7
Чергування на блокпос- тах, охорона	14	14,3	42,9	18,6	15,7	8,6	2,9	0	10,7	30	56,4
Вихід з ото- чення	7	18,3	45	16,7	14,2	5,8	0	4,3	14,3	20,7	60,7
Ведення розвідки	3	15	56,7	10	10	8,3	0	0	38,3	31,7	30
Разом		19,3	40,7	16,1	12,9	10,8	2,7	2,7	17,8	29,6	47,1

деяких видах бойових дій, не дає можливість переносити отримані дані на всю генеральну сукупність. Однак, на нашу думку, яка підтверджується результатами досліджень О. М. Ольхового та В. В. Ванденко ці дані є достатньо інформативними та дають можливість зробити певні попередні висновки й визначити пріоритетні напрями розвитку змістовної частини системи фізичної підготовки, з урахуванням отриманих результатів [1, 6].

Так, співвідношення загальних фізичних якостей при веденні усіх видів бойових дій, свідчить про провідну роль рівня розвитку витривалості у формуванні високого рівня готовності військовослужбовців до бойової діяльності. Саме високий рівень витривалості визначено нашими експертами та М. В. Кузенцовим [3], як провідна фізична якість у всіх випадках (крім забезпечення) зі значним відривом. За узагальненими даними рівень розвитку сили має друге значення за рейтингом (в основному за рахунок ведення забезпечуючих дій, які при таманні не лише спеціальним, а й всім іншим підрозділам). Між тим, більш детальний аналіз свідчить про відносно рівномірний розподіл решти фізичних якостей з незначним пріоритетом швидкості та спритності відносно гнучкості.

Цікавими виявились дослідження ступеня застосування військово-прикладних рухових навичок при веденні бойових дій. Слід відмітити майже відсутність випадків подолання водних перешкод із застосування засобів військово-прикладного плавання та ведення рукопашних сутичок. Між тим, респонденти вважають за доцільне не виключати з системи підготовки ці розділи, а лише змінити їх спрямованість та використовувати як один із засобів виховання психологічної стійкості до дій в екстремальних умовах, впевненості у своїх силах тощо. Тобто, на нашу думку, існування цих розділів в системі фізичної підготовки доцільне на рівні формування навичок всіма військовослужбовцями на ознайомчому рівні. Процес тренування та пристосування сформованих навичок до конкретних умов бойової діяльності повинно бути складовою морально-психологічного забезпечення та тактико-спеціальної підготовки.

Збільшення частки пересувань на бойовій техніці у загальній структурі бойової діяльності дещо знизила роль маршової підготовки, але в цілому цей напрям підготовки залишається й досі актуальним (поряд з високим значенням витривалості). Звертає на себе той факт, що різноманітним видам подолання перешкод в різних видах бойової діяльності респондентами приділялась значна увага, про що свідчать достатньо високі показники виявлені при опитуванні. При чому, ці дії пов'язані, як правило, зі швидкими та скоординованими рухами

з подолання окремих перешкод (укриття від артилерійського обстрілу посадка та висадка на техніку тощо), а не з довготривалим подоланням послідовно (чи хаотично) розташованих загороджень, завалів, поглиблень на фоні втоми. Тобто, подолання перешкод мало не швидкісно-силову, а швидкісно-координаційну спрямованість у використанні фізичних якостей.

Проведене дослідження дає можливість зробити висновок, що переважна більшість бойових дій пов'язана з різними за тривалістю пересуваннями на бойовій техніці як по дорогам, так і по пересіченій місцевості. Опитувані майже одноставно підтверджують негативний вплив заколихування, дій у специфічних умовах високого шуму та загазованості повітря, при виконанні завдань, пов'язаних з пересуванням на техніці, на боєздатність підлеглого особового складу, їх фізичний та психологічний стан. Нажаль, фахівцями фізичної підготовки в процесі розробки керівних документів, програм навчання різних категорій військовослужбовців не передбачаються заходи та засоби підготовки, які б у майбутньому сприяли протидії саме цим несприятливим факторам бойової діяльності [4, 10]. Наприклад, у всіх керівних документах з фізичної підготовки, хоча й у визначенні стійкості до заколихування як спеціальної фізичної якості, передбачена протидія прискоренням, які виникають у бойових машинах, але стрибки на батуті та оберти на гімнастичному колесі, на лопінгу є спеціальними засобами лише для представників льотних спеціальностей.

Висновки. Проведений аналіз відносної ваги загальних фізичних якостей та військово-прикладних рухових навичок у структурі сучасних вимог до ведення різних видів бойових дій та виконанні бойових завдань дав можливість уніфікувати спрямованість основних напрямів практичної підготовки всіх категорій військовослужбовців, а саме: переважний розвиток витривалості та сили, стійкості до заколихування; перегляд змісту вправ на смугі перешкод в бік подолання окремих перешкод, як, потребують виконання складних координаційних рухів в за мінімальний проміжок часу; здійснення довготривалих переходів у повному спорядженні або з вантажем; виконання фізичних вправ з використанням імітаційних шумових засобів та засобів задимлення; проведення фізичних тренувань (спеціальної спрямованою для роду військ) теля здійснення маршу чи пересувань на бойовій техніці.

Перспективи подальших досліджень. Плануємо розробити комплекси фізичних вправ спеціального спрямування, які були б подібні основним елементам військово-професійної діяльності військовослужбовців різних військових спеціальностей.

References

1. Vandenko VV. Fizychna pidhotovka v umovakh antyterorystychnoi operatsiyi. *Fizychna pidhotovka osobovoho skladu Zbroynykh syl, inshykh viyskovykh formuvan ta pravookhoronnykh orhaniv Ukrainy: dosvid, suchasnist, problemy ta perspektyvy rozvytku. Materialy nauk-metod konf. Kyiv: MOU. 2014 Nov 26-28. 2014: 52–5. [Ukrainian]*
2. Korolchuk MS. Adaptatsiya ta yiyi znachennya v systemi psykhofiziologichnoho zabezpechennya diyalnosti. *Visnyk Kyiv mizhnar un-tu. 2002; 1(2): 146–58. [Ukrainian]*
3. Kuznetsov MV, Afonin VM, Fedak SS. Fizychnyi stan kursantiv – kandydativ do pidrozdiliv Syl spetsialnykh operatsiy Zbroynykh syl Ukrainy. *Molodizhnyi naukovyi visnyk Skhidnoyevrop nats un-tu imeni Lesi Ukrainky. 2016; 24: 30–4. [Ukrainian]*
4. Loyko OM. Vykorystannya dosvidu Zbroynykh syl Pivnichnoatlantychnoho alyansu v udoskonalenni systemy fizychnoi pidhotovky v Zbroynykh sylakh Ukrainy. *Moloda sportyvn nauka Ukrainy. 2006; 10(1): 360–5. [Ukrainian]*
5. Oderov A, Shlyamar I, Baldetskyi A. Systema perevirky ta otsynuyvannya fizychnoi pidhotovlenosti viyskovosluzhbovtiv Zbroynykh syl inozemnykh derzhav. *Moloda sportyvn nauka Ukrainy. 2013; 17(2): 109–13. [Ukrainian]*
6. Olkhovyi OM. Kontseptsiya profesiyno spryamovanoi systemy fizychnoi pidhotovky kursantiv. *Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku fizychnoi pidhotovky viyskovosluzhbovtiv v systemi boyovoho navchannya viysk (syl) Zbroynykh syl ta inshykh sylovykh struktur Ukrainy. Materialy nauk-metod konf. Kyiv: MOU. 2013 Nov 28–29. 2013: 21–30. [Ukrainian]*
7. Payevskiy VV. *Spetsialna fizychna pidhotovka kursantiv protypovitryanoi oborony Sukhoputnykh viysk ZSU: Abstr. PhDr. (Physical Ed&Sport.). Kharkiv: Kharkiv derzh akad fiz kultury; 2008. 20 p. [Ukrainian]*
8. Petrachkov OV. Naybilsh informatyvni pokaznyky fizychnoi ta profesiynoi pidhotovlenosti viyskovykh fakhivtsiv. *Naukovyi chasopys Nats ped un-tu imeni MP Drahomanova. Seriya: Pedagogichni nauky: realiyi ta perspektyvy. 2009; 14: 161–5. [Ukrainian]*
9. Romanchuk SV. *Fizychna pidhotovka kursantiv viyskovykh navchalnykh zakladiv Sukhoputnykh viysk Zbroynykh Syl Ukrainy: monohrafiya. Lviv: ASV; 2012. 408 p. [Ukrainian]*
10. Romanchuk SV. *Teoretyko-metodolohichni zasady fizychnoi pidhotovky kursantiv viyskovykh navchalnykh zakladiv Sukhoputnykh viysk Zbroynykh syl Ukrainy: Dis. Dr. Sci. (Physical Ed&Sport.). Lviv; 2013. 540 p. [Ukrainian]*

УДК 796. 062.4:355.237.3

СОДЕРЖАНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ С УЧЕТОМ ЗАДАЧ В ОПЕРАЦИЯХ ОБЪЕДИНЕННЫХ СИЛ

Романчук С., Добровольський В., Мельник В.

Резюме. Ведение подразделениями Вооруженных Сил Украины боевых действий стимулирует к изучению и совершенствованию содержания физической подготовки по повышению уровня физических качеств и прикладных навыков для эффективного выполнения боевых задач. Проблема качественной подготовки военнослужащих к военно-профессиональной деятельности, а особенно к ведению боевых действий в современных условиях, всегда была актуальной, а сегодня приобрела особую значимость. Актуальным остается вопрос определения физических качеств и военно-прикладных навыков, которые чаще всего применяются в различных видах боевых действий (задач).

Целью исследования явилось определение содержания физической подготовки военнослужащих с учетом требований видов боевых действий и боевых задач, которые выполняют подразделения в операциях объединенных сил. Методы исследования: теоретический анализ и обобщение; педагогическое наблюдение; методы математической статистики. Педагогическое наблюдение (анкетирование) было организовано с использованием собственно-разработанной анкеты, которая состояла из 24 вопросов, характеризующих физические качества и прикладные навыки, необходимые при различных видах боя. Анкета была оценена 22 экспертами (специалисты физической подготовки и спорта). Коэффициент корреляции равен 0,89. К исследованию были привлечены 35 курсантов Национальной академии сухопутных войск имени гетмана Петра Сагайдачного – участников операций объединенных сил.

При проведении анализа полученных результатов анкетирования было установлено, что основными видами боевых задач (действий), в которые были вовлечены респонденты, были: наступление (22,8% опрошенных), засада (14,2%), оборона (45,7%), марш (71,4%), дежурства на блок постах и объектах (40%), ведение разведки, поиск, наблюдение и т.д. (8,5%), выход из окружения (20%), обеспечение боевых действий, разгрузка боеприпасов, ремонт техники, инженерное оборудование места расположения и т.д. (14,2%). Опрашиваемыми было осуществлено относительное распределение использования в большей или меньшей степени различных физических качеств и военно-прикладных двигательных навыков при выполнении боевых задач по показателям «личные ощущения» и «действия подчиненных».

Выводы. Проведенный анализ удельного веса общих физических качеств и военно-прикладных двигательных навыков в структуре современных требований к ведению различных видов боевых действий и выполнении боевых задач позволил унифицировать направленность основных путей практической подготовки всех категорий военнослужащих.

Ключевые слова: общевойсковой бой, боевая подготовка, физическая подготовка, военнослужащие.

UDC 796. 062.4:355.237.3

Contents of Physical Training of Military Personnel taking into Account the Tasks in the Joined Forces Operations

Romanchuk S., Dobrovolsky V., Melnyk V.

Abstract. The conduct of combat operations by the units of the Armed Forces of Ukraine stimulates the study and improvement of the content of physical training to improve physical qualities and applied skills to effectively perform combat missions. The problem of high-quality training of military personnel for military professional activities especially for conducting fights in modern combat conditions has always been relevant, and today it has acquired particular significance. The issue of determining the physical qualities and military-applied skills which are often used in various types of combat operations (tasks) remains topical.

The purpose of the study was to determine the content of the physical training of servicemen taking into account the requirements of the types of combat operations and combat tasks being carried out by the units in the Joined Forces Operation.

Material and methods. Pedagogical observation (questioning) was organized using the questionnaire developed by the authors which contained 24 questions characterizing physical qualities and applied skills necessary for various types of combat. The questionnaire was evaluated by 22 experts (specialists in physical training and sports). The coefficient of concordance is 0.89. The study involved 35 cadets of the Hetman Petro Sahaydachny National Army Academy who took part in the Joined Forces Operation. We used the following research methods: theoretical analysis and generalization (to study the results of scientific research on the problem raised, pedagogical observation (questioning), and methods of mathematical statistics (for processing experimental data and evaluating reliability).

Results and discussion. Analyzing the results of the survey we found out that the main types of combat missions (actions) where the respondents were involved are: offensive (22.8% of respondents), ambush (14.2%), defense (45.7%), march (71.4%), duty at the block posts and camps/objects guard (40%), reconnaissance, search, observation etc. (8.5%), surrounded troops withdrawal (20%), combat support, unloading ammunition, equipment repair, engineering equipment of the site (14.2%).

Respondents drew attention to the specificity of each type of combat regarding to the priority development of general and special physical qualities, the formation of military-applied motor skills, and the degree of physical and mental load. The respondents carried out the relative distribution of the use of various physical qualities and military-applied motor skills to a greater or lesser degree when performing combat missions according to the indicators «own feelings» and «subordinates' actions».

Conclusions. The analysis of the specific role of general physical qualities and military-applied motor skills in the structure of modern requirements to conduct of various types of combat and the performance of combat tasks allowed unifying the focus of the main ways of practical training for all categories of servicemen, namely: primary development of endurance and strength, resistance to motion sickness; revising the content of exercises on the obstacle course towards overcoming individual obstacles that require making the complex coordination movements for a minimum period of time; performing the long transitions in full outfit or with cargo; performing physical exercises using noise imitating and smoke producing means; carrying out physical training (specifically aimed at the branch) for making the march or movement on combat vehicles.

Keywords: combined arms combat, combat training, physical training, military servicemen.

The authors of this study confirm that the research and publication of the results were not associated with any conflicts regarding commercial or financial relations, relations with organizations and/or individuals who may have been related to the study, and interrelations of coauthors of the article.

Стаття надійшла 09.01.2019 р.
Рекомендована до друку на засіданні редакційної колегії після рецензування